

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhásos petitors egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilv. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

Kyss Géza.

Egy kedves nevet kell, a mély fájdalom őszinte érzetével, gyászkeretbe foglalnunk!

Egy nevet, a melyet tisztelt és becsült vármegyénk és városunk közönsége körében mindenki s a melyet bátran lehetett az igaz barátság jelzésére említeni! Egy nevet, a mely örökké beírva marad városunk történetében s különösen városunk és vármegyénk köz-művelődésének történetében! Egy nevet, a melyet elismeréssel fognak említeni hazai irodalmunk történetének írói is! Egy nevet, a mely ott volt mindig azoké között, a kik önzetlenül szentelik idejüket, tehetségüket, munkájukat a köz oltárára, a nélkül, hogy ezért — a nemes cél előmozdításának nyomában fakadó megnyugtató öntudaton kívül — bármily jutalomra is számíthatának. Egy nevet, a mely a társadalmi összetartás és béke munkálásában hosszú ideig a vezetői nevei sorába tartozott!

És ez a név ma már csupán kegyeletos, szeretetteljes és hálás visszaemlékezésünknek képezi tárgyát!

Kyss Géza nincs többé közöttünk!

Hiszen tudtuk azt jól, hogy az a súlyos betegség, mely elsősorban és legkönnyebben épen azoknak a lelkét ragadja magával, a kiknek homlokát az igazi genialitás lángnyelvei csókolták egykoron, hosszabb idő óta elrabolta őt körünkben s annyira nélkülözött tehetségét és munkálkodását elvonta tőlünk s azoktól a legszentebb ügyektől, a melyeknek kitartó munkásaiként működhetni: boldogság minden honfinak, minden igaz «embernek», de a remény, mely súlyos betegségének javulásával kecsegtetett, sőt magában véve az a tudat, hogy ő — habár beteg — itt van közöttünk továbbra is, mérsékelték sajnálatunkat a meg nem változtatható szomorú állapot felett! Most azonban «elvégeztetett minden»; arra a szomorú sötétségre, mely a lángész világára reáborult, reáborul egyszersmind a sír sötétsége is!

Őszinte, benső, mély szánalommal jegyezzük fel ennek az igaz embernek, ennek a derék honfinak, a közügyek és különösen a nemzeti kultúra e lelkes bajnokának, vármegyénk és városunk társadalmi életében ez oszlopos férfinak, a hazai irodalom e hivatott művelőjének, ennek az önzetlen jóbarátnak, ennek a tetőtől-talpig lovagias, gavallér, nemes férfinak a halálát s őszinte, benső, mély fájdalommal jegyezzük fel azt, hogy benne sokat, nagyon sokat veszített nem csupán országunk családja, de mindaz a sok nemes ügy, a melynek szolgálatára és előmozdítására lelkesedésének és tehetségének mindenkor legjavát tudta áldozni s a melynek előmozdítása körül szerzett érdemei elismerést találtak a köz- és társadalmi élet terén őt szüntelenül környező bizalomban és szeretetben, sőt legfelsőbb elismerést és méltánylást találtak a Korona részéről is!

S a sajnálat, a gyász, mely az ő halála folytán szomorú osztályrészünk lett, csak fokozódik a mi lelkeinkben, ha arra gondolunk, hogy oly fontos kulturális hivatást betöltött egyesületünk: az «Eperjesi Széchenyi-kör», — melynek hivatalos organumának oly büszkeséggel valljuk magunkat, — benne egyik legfőbb hívét, alapításában résztvevő tagját s leg-

buzgóbb munkását veszítette el. És még inkább fokozódik a mi lelkeinkben az őszinte sajnálat és fájdalom, ha arra gondolunk, hogy benne lapunknak: az «Eperjesi Lapok»-nak egykori alapítója s több ízben volt nagybuzgalmú, kiváló szerkesztője költözött el közülünk.

1875. január 2-án jelent meg az ő felelős-szerkesztőségében a «Felvidék» 1-ső száma, melyből azután 1877-től ugyancsak az ő szerkesztőségében az «Eperjesi Lapok» alakult. Kiváló tehetségének, emelkedett gondolkodásának, nemes szívének, odaadó buzgalomának bizonyítéka — az ő szerkesztésében megjelent — lapszámok minden sora, a melyekben ő oly annyiszor szólott buzditóan, lelkesítően, tanítva és nemesítve, nagyközönségünkhez!

S mind azt a sok-sok szellemi élvezetet és épülést, a melyet az ő kiváló tollának lapunk hasábjain közhathattunk, adjuk vissza most az őszinte gyásznak egy fájó, tiszta könnyesepp-jével, a melyet ravatalára hullatunk s az igaz érdem egy hervadhatlan babérlombjával, a melyet gyászos koporsójára helyezünk! (—h.)

Kyss Géza életéből.

Kyss Géza született Eperjesen, 1851. június hó 30-ikán. Már mint gyermek feltűnt eleven észjárásával, eredeti ötleteivel és találó megjegyzéseivel, melyekkel általánosan derült hangulatot s itt-ott, ha a dolog valakinek a rovására történt, a jelenlévők közül némelyeknél nem csekély rejtett bosszúságot is keltett. Különös előszeretettel töltötte idejét már gyermekkorában a felnőttek társaságában s ezek is mindenkor igen szívesen látták körükben a mások mulattatására és szórakoztatására annyi tehetséggel bíró gyermeket.

Középiskolai tanulmányait az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban végezte. Az irodalmi foglalkozás iránt érzett hajlama és tehetsége már itt is jelentékenyebben megnyilatkozott, mikor az önképzőkör keretében nagy lelkesedéssel és buzgalommal működött. Környezete egész kis irodalmi-, zene- és képzőművészeti társaság volt. Családtagjai körében különös előszeretettel ápolták a zenét, a mi felette nemesítőleg hatott szintén a fejlődő ifjú lélekre.

Gyermekeiben már egy kis színművet írt, a melyet testvéreivel és játszótársaival elő is adatott. Középiskolai tanulmányai közben kitűnt «A ballada és románcz» című értekezése, a melyben az említett műfajokról életkorát messze túlszárnyaló tehetséggel írt. A főgimnázium önképzőkörében szerzett érdemeinek elismerését foglalta magában az, hogy mikor középiskolai tanulmányait a legszebb eredménnyel befejezte, a tanintézet ifjúsági biznyitványával, *Lévay István* tanár elnökelete alatt, tiszteletbeli tagjává választotta.

Mikor tanulmányainak folytatása végett az országos híri s akkor oly nagy látogatottságnak örvendő eperjesi jogakadémiára lépett át, a melynek évkönyvei reá vonatkozólag a tanulmányokban való előmenetelre nézve szintén a legszebb adatokat örökítették meg: az 1871–72. tanévben mindjárt titkára lett a jogakadémián hat év előtt alakult «Kölcsy-kör»-nek, melynek elnöke akkor *dr. Vécsey Tamás*, alelnöke pedig *Horváth Danó* voltak. Az 1872–73-ik évben elnöke volt a jogász becsület-bírósnak, valamint alelnöke az említett «Kölcsy-kör»-nek. Ez utóbbi egyet erről az évről egy költeményét s «Egyet küldenek, kettő megy» című vígjátékát az érdemkönyvbe való foglalással tüntette ki. Különösen sok alkalma volt joghallgató minőségében a szónoklat terén is kitűntetni és gyakorolni kiváló tehetségét. Tanárai, különösen *dr. Vécsey Tamás*, felette megszerették s nehezen vettek tőle búcsút, mikor kitűnő jogi tanszaki bizonyítványt, nemkülönben hasonló államvizsgálati bizonyítványt az ősi intézet elhagyta.

Az irodalom iránt érzett különös előszeretete csakhamar tette szótöltőttá őt s a míg *dr. Berzeviczy Alberttel*, *Mandics Edével* és *dr. Meskó Lászlóval* együtt alapítója, legbuzgóbb tagja lett az «Eperjesi ügyvédjelöltek és joggyakorlók egylete»-nek, 1875. elején mint felelős szerkesztő megindította a «Felvidék» című, hetenként megjelenő társadalmi lapot, a melyből időmultán (1877.) ugyancsak az ő szerkesztősége alatt az «Eperjesi Lapok» alakult.

A «Felvidék» 1-ső számában kifejtett programot ő írta s lapjának egész irányát mindennél jobban jellemzi e vezércikkének kezdő mondata: «Salus reipublicae suprema lex esto!», valamint végső mondata: «Hass, alkoss, gyarapíts — s a haza fényre derül!» Lapjában, melynek 1-ső számában «Jégvilág» című tárczája is reávall az ő kiváló tollára, a tárczacikket a legtöbb-ször ő írta. «Ahmed» álnév alatt írt cikkeit és költeményeit igaz élvezettel olvasta mindenki; épen így azokat a szellemes s sokszor találó gúnynyal írt megjegyzéseket, a melyek a «Csevegések» című rovatban annyi ahhozértessel tették megjegyzés tárgyáivá a város és a vármegye közviszonyait. A lap, melynek szerkesztője köré csakhamar jeles írói gárda csoportosult s a mely 1879-től az Eperjesi Széchenyi-kör hivatalos közlönyévé lett, a közérdeklődést általában kivívta s változatos és érdekes voltánál fogva számottevő tényező lett a vármegye és a város életében, főképp kulturális életében s minden számával inkább és inkább népszerűvé tette a jeles szerkesztő nevét.

Kyss Géza szülővárosa 1877-ben (április 25.) főjegyzőjévé választotta. Azt a nemes irányt, a melyet mint lapszerkesztő mindenkor kebelén viselt, s a melyet városának ügyeit és érdekeit minden téren lehetőleg előmozdítani és felvirágoztatni akarta, ebben a hivatalos állásában különösen bőszéges alkalmat nyílt megvalósítani. Minden lehető megtett a város ügyeinek modern fejlesztésére s szóval, írásban és tettekben lankadatlanul munkálkodott a szükségesnek mutatkozó újítások kivétel tekintetében, nem egyszer nehéz és kitartó küzdelmet folytatván az ősi, maradi felfogás ellenében. Sokszor hallatta szavát a városi képviselő-testület ülésein, vagy a vármegye törvényhatósági bizottságában, s jeles tolla örökítette meg langeszének és nemes érzelmeinek kiválósságát leginkább a város hivatalos irataiban és jegyzőkönyveiben.

Majd *dr. Berzeviczy Alberttel* együtt, kihez a legőszintébb barátság tiszta kötelékei fűzték, közreműködött az «Eperjesi Széchenyi-kör» megalkotásában. Résztvevő az e tárgyban 1878. február 3-án tartott legelső tanácskozáson s az április 28-án tartott alakuló közgyűlésen őt a magyar-irodalmi és szini szakválasztmányok tagjává választotta, mely utóbbinak képviselőjeként tagja lett az igazgató-választmányoknak is. A Kör működésének állandó osztályosa volt ő is egész betegséégéig. Felolvasásai, költeményei, szindarabjai sokszor kerültek bemutatásra; bírálatait nem egyszer kérték ki a Kör pályázatain; s úgy rendező, mint szereplő minőségben a műkedvelő színelőadásokban való részvétele emlékezetes marad közönségünk előtt mindenkor.

A színművészet iránt érzett nagy vonzalma vezette őt arra is, hogy minél tevékenyebb részt vegyen az eperjesi állandó színház megalkotásában s még ma is feledhetetlen előttünk az 1881-iki megnyitás alkalmával játszott «ibolyafaló»-ja, a melyben oly méltó partnere volt *Prielle Kornéliának*.

Különös érdemei voltak az eperjesi és később a vármegyei tűzoltóság körül. Előbbinek 1877-ben történt szervezésében és ügyeinek intézésében, *Kubinyi Alberttel* és *Bornemissza Boldizzsárral* együtt, egyik legzámottevőbb tényező volt. Ebben a minőségben, mint a tűzoltóság főparancsnoka, tevékeny részt vett az 1887. május 6-iki nagy tűzvész alkalmával az oltási és mentési munkálatokban s kiváló érdemeket szerzett a köz- és magánvagyon megmentése körül, miért — legfelsőbb kitüntetésül — a koronás arany-éremkereszttel nyerte. 1887-ben az akkor *József főherceg* által alapított «Kölcsy-kör»-nek, melynek elnöke ki s ugyanekkor egy gyakorlati szabályzatot állított össze a tűzoltóság részére. 1888-ban új alapokra kívánta fektetni az egész tűzoltó-intézményt s ezen a téren sok tanulmányt tevén: kidolgozta Sárosvármegye tűzrendészeti szabályrendeletét, mely a maga nemében mintaszerű. Vármegyei és városi főparancsnoki minőségében állandó összeköttetést tartott fenn a szomszédvárosok és a főváros tűzoltóságaival.

Ősi városunk ügyeinek felvirágoztatására irányuló buzgó törekvését ezeken kívül különösen a város csatornázási ügyének végleges megoldása, valamint a villamos-világítás bevezetése és a vízvezeték ügye körül való fáradozása is igazolja. Nagy szaktanulmányokkal szerzett magának széles látókört és biztos ismereteket ez ügyek tekintetében s a villamosvilágítás létesítése körül *Mandics Ede* akkori köz- és váltó-ügyvéd s mostani polgármesterünk mellett kétségtelenül neki vannak legkiválóbb érdemei. A vízvezetékre vonatkozólag pedig érdekes füzetet is írt, mely szakismeretének gazdagságával helyesen tájékoztatta közönségünket e régóta megvalósítani óhajtott fontos ügyben.

Megemlést érdemel még az a műve is, a melylyel, mikor az Eperjesi Takarékpénztár 1895-ben fennállásának félszázados évfordulóját ülte, e kiváló pénzintézet történetét írta meg; nemkülönben az is, a melyben a Szigordon létesítendő sósfürdő ügyét ismertette meg a közönséggel.

A politikai életben a szabadelvű-pártnak volt lelkes híve s ily minőségében mindenkor buzgalommal előmozdítani igyekezett elvtársainak sikerét. Igaz szabadelvűség jellemezte általában minden téren és minden működése közben.

Jellemének egyik sajátos vonása volt az, hogy e kiváló tulajdonságok dacára lehetőleg mindig visszavonulni igyekezett. Ismerősei, barátai hasztalan igyekeztek őt a fővárosba való jutásra unszolni, hol — mint mondották — tevékenységének más és alkalmasabb tere nyílt volna; szívünk tiszta érzelmei annyira ide kötötték ősi városunkhoz, hogy ennek elhagyására a jövőnek szép reményekkel való kecsegtetése se tudta reábirni.

Hosszan lehetne és kellene az ő irodalmi munkálkodásával foglalkozni, de a rendelkezésünkre álló tér, valamint maga a szomorú alkalom, melyből élettörténetének vázlatát be kell mutatnunk, ezt nem engedik. Így csupán futólag emeljük ki költeményei közül a „Fehér rózsá”-t, a melyet, mint egyikét a leghálásabb szavaltat daraboknak, ismernek már széles az egész hazában. Színművei közül megemlíthetjük: „Szeréna” cz. drámai képét, a melyet még jogász korában írt; „Midas” cz. operettjét, a melyhez a zenét édesatyja szerette; „Tüztőlök a színpalak mögött” cz. vígjátékát, melyet a Széchenyi-kör műkedvelői 1880 febr. 29-én az eperjesi tüztőlök-egylet javára adtak elő, mely alkalommal a Kör hölgytagjai őt babérkoszorúval lepték meg; a „Kis hadnagy” cz. operettjét, melyet *Barna Izsó*, a Népszínház karnagya zenésített meg s mely hazánkban majd minden nagyobb színpadát diadallal járta be; a „Tizenhetes huszárak” cz. társadalmi színművét, mely 1890. május 13-ikán került előadásra s melynek sikere alkalmából az eperjesi tüztőlök-egylet a szerzőt arany-tollal lepte meg, míg kassai sikeres előadásakor a szerzőnek babérkoszorút nyújtottak át; a „Czárny gyűrűje” cz. egyfelvonásos operettét, melynek zenéjét édesatyja írta s mely Eperjesen 1895. február 24-ikén került nagy tetszés mellett előadásra; „A karizmei herceg” cz. operettét *Barna Izsó*nak, az „Ezeregy éj” cz. operettét *Kohout Lipó*tnak és a „Casanova” cz. operettét édesatyjának megzenésítésével. Utolsó, kéziratban meglévő, színdarabja: „Mártha levelei” című 4 felvonásos társadalmi színműve, a melyben a realiztikus felfogásnak hódolva, érdekesen mutatja be a társadalmi élet egynehány beteges, undok jellemét is. Kiemelendő, hogy a Széchenyi-kör által előadott darabokat olykor fordította is. Így „Robin orvos”-t *dr. Bersevizy Albert*tel együtt ő ültette át édes hazai nyelvünkbe.

1896. márczius havában súlyosan megbetegedett, s az egész művelt közönség legbensőbb sajnálattal és megdöbbenéssel vette a szomorú hírt arról, hogy egy fővárosi gyógyintézetbe kellett szállíttatni. A szakértő, gondos kezelés némi javulást eredményezett a szegény beteg állapotában, úgy, hogy ő több havi távollét után ismét visszatérhetett szülővármegyéje földére; a szellemi munkával való foglalkozást azonban baja lehetlenné tette s ezért 1897. márczius 7-én nyugdíjaztatást kellett kérnie, a mi — a millenniumi évek kétszeresen történt beszámításával — 21 szolgálati év után, 1897. év április 1-től engedélyeztetett is. A városi közgyűlés a legmélyebb sajnálattal vett tudomást a nyugalomba vonulás kényszerűségéről és a legbensőbb elismeréssel örökítette meg azokat a

maradandó érdemeket, a melyeket a város ügyeinek felvirágztatása körül szerzett.

Ettől az időtől kezdve állapotok hol enyhült, hol ismét súlyosodott. A vidéken való tartózkodás némileg jobban hatott reá, míg nem ismét be kellett vonnia a városba, hogy a leg gondosabb kezelés és apolás alá vegyék.

Az elköltözött sok szenvedéstől mentette meg a jóltevő halál, mely reánk annyi öszinte, mély gyászt és bánatot hozott!

Zimka János jubileuma.

Qui ad iustitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stella in perpetuas aeternitates.

Lázás igazgatóság közt élni siető társadalmunkban ez idő szerint nagyon megsokasodtak a jubileumok, a századvég azokat is a divat tárgyává tette. S valószínűleg ez az oka, hogy a jubileumok vesztek értékükből, tiszteletet gerjesztő, ünnepies voltak; ez az oka talán, hogy az igazi jubiléumok, kik 40 vagy 50 évi üdvös tevékenységre tekinthetnek vissza, szerényen vonulnak vissza, kitérnek az ünnepletés elől. Ilyen szabású emberrel állunk szemben ezúttal is. *Zimka János* kegyesrendi ny. gymn. igazgató f. hó 10-ikén ülte aranymiséjének ünnepét; oly kedvező alkalom a föltünésre, az ünnepletésre, a milyen ritkán kínálkozik, módjában is állana ez, hiszen legio tanítványai közt vannak tanítók, jegyzők, papok, katonák, bírák, egyetemi tanárok, főigazgatók, miniszteri tanácsosok, képviselők, főrendiházi tagok, kabinetiroda-főnök s mások a társadalmi életben az értelmi és hatalmi arisztokrácia képviselői, de ő — a szerénység mintaképe — kitér az ünnepletés elől s visszavonultan, szívben-lelkében reteg hálát kegyes Istenének, ki neki e napot megérnie engedte. Azt azonban még sem kerülhette el, hogy tisztelői, tanítványai legalább levélben vagy táviratilag üdvözöljék; ezek mindegyikéből rajongásszerű tisztelet, szeretet, becslés sugárzik ki. Volt tanítványai közül mintegy 50-en azonban még más módon is kifejezését adták ragaszkodásuknak, szeretetteljes nagyrabecsülésüknek és hálájuknak a fenkölt lelkű pap, jószágos ember, lelkes hazafi, kiváló paedagogus íránt; u. i. volt igazgató-tanáruk emlékének megörökítése céljából egy „Zimka alap”-ot is létesítettek, melynek évi kamatait valláskülönbség nélkül egy jó erkölcsű s viszonylag a legjobb előmenetelű kis-szebeni gimnáziumi tanuló jutalmazására szánták. Szép az eszme, nemes a cél, s az igaz hálának követésre méltó példája.

Zimka János 1823. évi augusztus 5-ikén született Borostyánkőn, Pozsonyvármegyében. Szülői mindenképp azon voltak, hogy fiuknak vallás-erkölcsös nevelést adjanak, mely nemes törekvésüket siker is koronázta; mint férfiúnak jellemvonásává lett az igazi jámborság, vallásosság, könyörületesség és jótékonyosság. Kittenői sikerrel végezvén el Pozsonyban a gimn. tanfolyamot, az az erős vágy szállta meg lelkét, hogy belép a Kalazantius munkásai közé, hogy ott Isten dicsőségére, saját és embertársai javára munkálkodhassék. 1840. évi szeptember 16-ikán csakugyan belépett a piarista-rendbe. Mint növendék a szép, nemes és minden jó iránt való különös hajlamával, öntudatos, komoly törekvéssel keltette fel előjáróinak figyelmét. A Privigyén töltött második próbaévben megkezdte a szép — de szerföltött tövises, rögös — tanítói pályán való működését, melyet 1884-ig szakadatlanul és sikeresen folytatott. A mindennapi iskolai teendők mellett folyton kellő gondot fordít az önképzésre is, gyakorolja magát a zenében is, melyben művészi fókig vitte; addig olvassa a philosophusokat, míg végre maga is

azzá lesz, de ment marad legtöbbnek tévedéseitől; műveli magát a klasszikus nyelvekben, melyek közül a latint most is szinte Ciceroi finomsággal kezeli; legnagyobb gyönyörét a természet országában leli. Így lett ő universalis, művelt, de szerény tudóssá.

Az 1849. év kétszeresen emlékezetessé maradt reá nézve, először, mert ez év április 10-ikén szenteltetett áldozópappá; másodsor, mert ez év tette próbára hazafiságát is. A szabadságharc eseményei Tatában találják. Inter arma silent Musae. A tanítóból samaritánus lett. A Nagy-Sallónál lefolyt harcokban megsebesült honvédek számára a tatai piarista-házat kórházzá alakítják át, melyben a viruló, mosolygó gyermekarcokhoz szokott férfiú nem riadt vissza az eltorzult sápadt, halállal vívódó vonásoktól sem. Mint kórházi lelkész, mint az Ég küldöttje, valóságos vigasztaló angyalként jár az Istent, a hazát, öveit végfóhászoként emlegetők sorai között. Ott teljesíti hazafüti kötelességét a mondott év június 30-áig. Ekkor az ellenség közeledtének hírére menekül mindenki, még a betegek is, *Zimka* is, de betegeit kísérve. Komáromba vezérlő sorsuk, hol a szintén honvéd-kórházzá átalakított ev. ref. Collegiumban folytatja nemes szíve sugallta emberbaráti kötelességének hív teljesítését.

A szabadságharc lezajlása után több helyen működött, u. m. Budapesten, Sátoralja-Ujhelyen, Keskemén, Kolozsvárott s 1867. óta Kis-Szebenben mint igazgató és házfőnök közel 20 évig; mindenütt mint jószívű, önzetlen, nyájias, leereszkedő, nyílt, őszinte embert, mint pontos, lelkes, szakavatott, bölcs és tapintatos tanárt és igazgatót, majd mint vendégszerető, tevékeny és lelkiismeretes házfőnököt általános tisztelet és szeretet környezte.

1884-ben komoly betegsége miatt lemondott terhes hivataláról. Azóta mint a kis-szebeni ház tagja, lelki-anya és tiszteletbeli rendi kormánysegéd Sárosvármegyében, sőt a szomszéd vármegyében is szokatlan becsülésnek, szeretetnek örvend, mindenki nagyrabecsüli benne az érdemdús férfiút. Érdemeinek további felsorolásával nem akarom szerénységét megsérteni, csak a hála és szeretet érzelmeiből indítva akartam e ritka férfiúról megemlékezni, ki tanítása fényével s példájának vonzó erejével kitörülhetetlen nyomokat hagyott lelkületünkben! Élvezze még igen sokáig a sikerrel, elismeréssel végzett, közhasznú munkálkodásával jól megérdemelt nyugalmat!

Olejevics János.
főgymn. tanár.

Vármegyénk és városaink.

Anyakönyvi kinevezések. A m. kir. belügyminiszter Sárosvármegyében az eperjesi anyakönyvi kerületbe *Podhorányi Balint* városi I. tanácsnokot anyakönyvvezetővé, *Kropács Ignác*ot a *szoresini* anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé, — *Magyar József* városi főjegyzőt az eperjesi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé kinevezte s valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasság megkötése körüli közreműködéssel is megbízta.

Közigazgatási bizottság. Vármegyénk közigazgatási bizottsága április 14-ikén tartotta rendes havi gyűlését. Tekintettel lapunk zártára, erről következő számunkban hozunk tudósítást.

Bártfa város április 6-ikán tartott közgyűlése, a polgármester indítványára, lelkesedéssel határozta el, hogy *Szieber Edét*, 40 éves tanári jubileuma alkalmából,

Lokálpatriotizmus.

— írta: — cz. —

(Folytatás.)

Hogy ki volt a Kronerova Bora? Hja persze, azt a mostani gyorsan élő nemzedék, mely a Bergerkávéházban, villamos-fény mellett olvassa az aznapi fővárosi lapot, nem tudja. Mert ha tudná, rögtön rendre utasítana, hogy ne Kronerova Borának nevezem, mert őt koronás fejedelmek is Szlatkovszki asszonyságnak szólították, a hogy dukált.

Tehát Szlatkovszkiné asszonyság. Hogy ki volt ő? Ha Tallien asszony a párisi konvent ideje alatt almát árult volna a piacon, hozzá hasonlítottam. Ugyanazon kérges kéz, a melylyel a rothadt almát válogatta ki puttonyából, a forradalmi politika finom szárait szötte. Ő volt a kofák királya. A törvényszék pinczéjében lakott s a főtéren állt árult. De azért sátra előtt császári hadvezérek állították meg lovaiat, hogy vele a haza dolgáról értekezzenek.

Úgy történt, hogy midőn 1848 alkonyán a politikai látóhatár mindjobban elkomorult, Borbála elszántan Olmütz mellett nyilatkozott. Deczember 8-ikán a városi nemzetőrség — Irányi Dániel kormánybiztos parancsára — kivonult a kassai hegyre, 10-ikén pedig gróf Schlick Ferenc altábornagy, galicziai hadtestparancsnok, bevonult Eperjesre. Borbála asszony hamarosan fehér pányvát kötött sátának rúdjára, az összes kofák és vajasasszonyok élén hódoló küldöttséggel járult Schlick elé.

— Isten hozott, felséges császáruk katonája! Tekints reám, a kinek három fia szolgál a császár hadseregében és ments meg bennünket a lutheránusoktól,* kik a revolúcióval egészen tönkretettek!

A lovagias felszámoló tábornok kegyteljes szavakkal fogadta a szokatlan hódolatot és sietett tovább a kassai hegyre, hogy helybenhagyja az Irányi és Pulszky seregét. De hát a hadiszerecsere forgandó. Két hónap múlva

* Eperjesen a szabadságharc hívei túlnyomóan evangélikus vallású egyénekből állottak.

már ismét Görgey volt az úr Eperjesen. Borbála asszonyonnan elborult a világ, a mint szülővárosát el-özönlötte a honvédség. Egy vidéki úri nő, a kinek érzelmeit nem ismerté, épen almát vett nála, midőn Guyon huszárjai, meg sem pihelve a branyiszközi csatából, bevágtattak a városba.

Elkeseredésében vevőjéhez fordult: — Lelkem, nagyságos asszonykám — maga is pecsovicspárti?

Majd be sem várta a feleletet, elkeseredetten mondá: — De megvert az Isten bennünket!

De ez még nem volt minden. Alig, hogy a sereg megérkezett, kezdődött a denuncziálás. Az őjrát Borbála asszonyt is felhajszolta földalatti lakából, hogy a kormánybiztos elé vigye.

Ezt Borbála asszony hősies megadással tűrte, de akkor olyasvalami történt, a mi teljesen megtörte dynasztikus szívét. Az a három katonafia, kiket oly büszkén feldicsért Schlick előtt, a magyar hadseregbe állt. Az egyik Vilmos-huszár, a másik Sándor-huszár, a harmadik közhonvéd. Mindhármán Görgeyvel jöttek Eperjesre és siettek, hogy anyjukat felkeressék. A törvényszék bolthajtása alatt ép azon pillanatban találkoztak, midőn az őjrát Borbála asszonyt a kormánybiztoshoz kísérté.

Ő Veturia, mi volt a te fájdalom, midőn Coriolánt a Volskok táborában megpillantád — Szlatkovszkiné keservehez képest! Pedig neked Shakspeare csinált egy csinos mondókát a fiad lehordására. De ez csak gyermekdadogás volt azon anyai intelmekhez képest, a melyekben a lázadó Szlatkovszki-fiúk részesültek.

De az idő mindent jóra fordít. Történt ugyanis, hogy 1852-ben maga a császár látogatott el Eperjesre, és a püspöki palotába szállt. A Borbála asszony hűségére a felség figyelmét sem kerülte el s midőn kihallgatásra jelentkezett, sok nagy urat megelőzve, a császár színe elé bocsátották.

— Szlatkovszkiné, kívánjon valamit, mondá Ő Felsége. Borbála asszony meghökkent.

— No csak bátran ki vele, meg lesz, a mit kíván.

— Felség! — mondá Borbála, — a míg élek, szeretnék a törvényszék pinczéjében lakni.

Úgy is lett. Kivánságát különben könnyű volt teljesíteni, mert a pincze a kincstár tulajdonát képezte.

Hát most mondjátok meg, kedves olvasóim, miért érte be Borbála asszony a törvényszék pinczéjével, holott kivánhatott volna bármit is?

Egyszerűen azért: mert ivott a Neptun vizéből.

Ej mit! felelték erre, hát hisz ahhoz nem kell semmi boszorkányság, hogy az ember szeressen Eperjesen lakni. A városi élet kedélyessége, öcsősége, a vidék szépsége megnyeri az embereket. Abban nincsen semmi különös.

Ezt az ellenvetést vártam csak, hogy kijátszam legnagyobb ütőkártyámat.

Hát a mit mi Eperjes előnyeiről hiszünk, az már régóta illuzió csak.

Rég elmúlt az idő, a mikor kedélyes világ volt Eperjesen. Már én is csak a tarlóján böngészgettem annak a hetedhét vármegyére szóló vigasságnak, mely egykor ódon falait betölté. Az akkor volt, midőn még minden sárosi birtokosnak háza volt a városban, hogy farsang idején ne kelljen vendéglőbe szállni, szölleje a Hegyalján és a mi fő: tehermentes birtoka a vidéken. Azóta folyton tart a hanyatlás, most pedig majdnem eljutottunk a társasélet csődjéhez. Nincs kedv, nincs pénz, az emberek mogorván elvonulnak és szidják a czudar időket.

Az élet olcsóságához is szó fér. A gazdag semmi pénzen nem kapja meg, a mit keres, mert egyszerűen nincs. A szegény a legegyszerűbb cikkeket is drágán veszi. Nem tudom, mennyiben lehet hitelt adni a fővárosi vásárcsarnok árjegyzékeinek. De előfordult, hogy ott a tojást és a zöldséget olcsóbban jegyezték, mint a hogy az eperjesi piacon kínálták. Ez nem is oly érthetetlen. A pestvidéki köznép megszokta már az árucsarnok intézményét s nem viszi fel terményeit maga a piacra, de elküldi a vásárcsarnok vezetőségének, mely az ő számlájára eladja és csekély levonással megküldi neki a pénzt. Ez által az árúcsikk válik olcsóbbá, mert az eladás a termelőnek alig okoz költséget. A mi jó tótunk

üdvözlő.
kötvény
számára
lek ada
építésén
ispánján
kötött s
a jelente
elkészíté
építészs
s új al
intézked
több ke
polgárm
lőnek a
jára ado

A v
gyűlési l
leg 3 tr

Alla
a szárv
sében
betegs
pedig K
14 nap
30-tól 4
állattajol

Raga
1899. á
nicska I
Kakasfa
3 község
5 u., Ful
P-Peklé
sen 8 k

A «Sá

A «S
kal és
számára

Teki

indulása

lapunk

lalkozott

láttuk sz

mint az

a Kör

tünk he

ből hoz

kiváló je

«S. H.»

fogadott

kesztőse

meg nem

azt, hogy

dekünek

tárgyhal

Eper

tíz tojás

hóban,

arából m

lánynál

Egy

idegenb

a parad

hát az a

Enn

vidék. I

is a váro

határ ny

letén. I

hogy vi

A sétál

rójja, a

egész ny

Kult

itt is az

össze be

Mind

döntő e

És n

csinálná

Mert E

is, de b

Enn

a Neptu

Quo

Még

Azt

sántikál

Ez mind

magisztt

tetét? É

hogy eg

értelem

Min

üdvözlő. Ujabb közgyűlés elé utalták a kisorsolt regale-kötvény értéke felhasználásának, a gör. kath. hitközség számára templom és pap-lak építésére szükséges telek adásának s a zborói úton szükséges vámház építésének ügyét. Tudomásul vették a vármegye főispánjának átíratát az állami elemi iskolák iránt megkötött szerződés jóváhagyása tárgyában, valamint azt a jelentést, hogy a tanács a tervek és költségvetés elkészítésére nézve *Baumgarten Sándor* fővárosi műépítésszel kötött egyezséget. A kórház megnyitása s új alapszabályok megállapítása tekintetében való intézkedés után, több jelentést vettek tudomásul és több kérvényt intéztek el. Tudomásul vették végül polgármesternek választását is, melyet *Ott János* képviselőnek a városi világlátás ügyében tett interpellációjára adott.

* **A vármegyei hivatalos lap előfizetési ára,** közgyűlési határozattal, folyó évi január hó 1-től kezdődőleg 3 ftról évi 2 ftrra szállított le.

* **Állatforgalmi korlátozások.** Kruzlyova községben a szarvasmarhaállomány között a lépfene, Radács községben az ebállomány között a veszettség ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben és pedig Kruzlyova községben f. é. márczius hó 29-től 14 napi udvar-, Radács községben f. évi márczius hó 30-tól 40 napi községi zárlatot rendeltek el az említett állattíjakra.

* **Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében** 1899. április 5-ikén. *Lépfene:* Kruzlyova 1 u., Szvidnicska 1 u.; összesen 2 község 2 udvar. *Sertésorbanca:* Kakasfalu 2 u., Kerekér 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. *Sertésvész:* Alsó-Sebes 1 u., Berettő 5 u., Fulya 1 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., P.-Peklen 1 u., Tót-Sóvár 1 u., Vörösvágás 1 u.; összesen 8 község 12 udvar.

Nyilt levél.

A «Sárosi Hírlap» tekintetes szerkesztőségének Eperjesen.

A «Sárosi Hírlap» már két ízben foglalkozott lapunkkal és pedig 3-ik számának vezércikkében s 15-ik számának «Jóindulatú következtetések» cz. cikkében.

Tekintettel arra, hogy — kivéve a «S. H.» megindulásakor lapunkban közölt üdvözlő sorainkat — lapunk a «S. H.»-pal közvetlenül mindezeideig nem foglalkozott, sőt lapunkra vonatkozó megjegyzéseire sem láttuk szükségesnek, hogy reflektáljunk, hanem csupán — mint az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye — a Kör ügyeit érintő, beküldött közleményeknek adtuk helyet s ezekre vonatkozólag olvasóink köréből hozzánk intézett kérdésre feleltünk és végül egyik kiváló jótékony egyesületünknek, felkérésére annak, a «S. H.» által egész terjedelmében való közlésre el nem fogadott, hivatalos levelét közöltük: nehogy a tek. Szerkesztőség vagy bárki is ebbeli eljárásunkból a valóságnak meg nem felelő következtetéseket vonhasson, kijelentjük azt, hogy lapunk a «S. H.»-pal való polemizálást közérdekűnek nem tartja és — tekintettel az állandó közérdekű tárgyhalmazra — erre lapunknak egyáltalán helye nincsen.

Eperjes, 1899. április 15-ikén.

Az «Eperjesi Lapok» szerkesztősége.

tíz tojjással s egy meszely vajjal egy álló napig kutyagol hóban, sárban és méltatlankodva panasolja, hogy az árából még csak egy pár csizmára sem telik a menyecske-lányának.

Egy-egy nagyobb ebédhez a halat, vadat, rákot stb. idegenből kell hozatni. A friss szőlőt, dinnyét, sőt még a paradicsomalmát is Rohoncztól kapjuk. Hol van hát az a híres olcsóság?

Ennyit a piac kellemetlenségeiről. Marad a szép vidék. Hát a vidék, az tényleg szép, még ha vágják is a városi erdőket s lassankint elparcellázzák a Tábor hegyét, e gyönyörű sétat helyet, hol a legtágabb látóhatár nyílik meg szemünknek az egész vármegye területén. Különben az eperjesi embernek elég a tudat, hogy vidéke szép, annak felkeresését másokra bízza. A sétáló közönség a vasút felé vezető poros sétatnyit rója, a tehetősebbje pedig kertet vásárol s abban ül egész nyáron.

Kulturális téren meglehetősen sokra vittük. Csakhogy itt is az a bajunk, hogy örökösön Kassával mérnek össze bennünket.

Mindent összevéve, nem lehet mondani, hogy Eperjes döntő előnyökkel bír más, hasonló vidéki város felett.

És mégis, ha az összes egeri kanonokságokból egyet csinalnának és megkínálnának vele: nem kell. Miért? Mert Eperjesen akarok maradni. Ha nyomorúságosan is, de boldogan.

Ennek pedig csak egy magyarázata lehet: ittam a Neptun-csatorna vízből!

Quod erat demonstrandum!

* Még egyet.

Azt mondják, hogy a városi tanács nagy dologban sántikál. Be akarja vezetni Eperjesre a Delna vizét. Ez mindenesetre szép tőle, de nem gondolja-e az érdemes magisztrátus, hogy csökkenteni fogja a szülőföld szeretetét? Én különben már eddig annyit Neptun-vízét ittam, hogy egész életemre már eddig annyit Neptun-vízét ittam, hogy egész életemre meg vagyok edzve a szűkebb értelemben vett hazaszeretben.

Mindameillet: videant consules . . .!

HIREK.

* **Április 11.** Az 1848-as törvények szentesítésének napját, illetve az ennek alkalmából törvényhozással létesített nemzeti ünnepet, — a melynek jelentőségével lapunk múlt számában foglalkoztunk, — méltóan ünnepelte meg városunk. A középületeket, valamint számos magánépületet nemzeti lobogóval díszítették. D. e. 9 órakor ünnepi istentisztelet volt a róm. kath. székesegyházban, a melyre a város polgármestere hívta meg a polgári és katonai hatóságok képviselőit s a városi képviselőtestületi tagokat, a kik mind teljes díszben, nagy számmal jelentek meg. A szentmisét *Pletényi Endre* apátplébános fényes segédlettel végezte s a *Hirschmann Ferencz* vezetése alatt álló kar szép énekrészeket adott elő. Különösen nagy hatást tett *Grieger Tivadarné* szép szülő-éneke. A szentmise végétével a kar a «Szózat»-ot adta elő. Ugyancsak délelőtt a gör.-katholikus és az ág. hitv. ev. templomokban is istentisztelet volt, melyeken több tanítésznek növendékei vettek részt. Szépen sikerült ünnepet tartottak az ág. ev. *Kollégiumban* is. A tanítóképző-intézeti ifjúságnak bevezető éneke után *dr. Szlavik Mátyas* koll. igazgató méltatta lelkes beszédében az emlékünnepe hazafias jelentőségét a tanárok és az ifjúság előtt, ismertette és fejtegette a 48-as törvényeket, a felelős miniszteriumról, az országgyűlésről, Erdély uniójáról, a közös teherviselésről, a kiváltságok megszüntetéséről, a sajtó- és tanszabadságról, a honvédelemről, a vallási és lelkiismereti szabadságról s a közlekedésügyi viszonyok megjavításáról. Az ifjúsághoz fordulva, őket munkára és kitartásra, mint a haza boldogulásának egyedüli feltételére buzdította s a haza és a király elterelésével fejezte be tartalmas és tanulságos beszédét. A «Himnusz» lelkes elneklése volt az ünnepély méltó befejezése. Ugyanabban az időben, a melyben a Kollégium ünnepe volt, tartották meg az állami kisdudvónőképző-intézet hazafias ünnepét is, a lapunk múlt számában egész terjedelmében közölt műsor szerint. A műsornak, melyet szép számú s díszes közönség hallgatott végig, minden egyes száma igen szépen sikerült. Különösen nagy hatást tett *Lang Mihály* igazgatónak 1848. április 11-ikéről mondott lelkes megemlékezése. Istentisztelettel és iskolai ünnepekkel ülték meg e napot Bártfán és Kis-Szebenben is. Bártfán d. e. 9 órakor tartott *Koranyi Antal* prépost fényes asszisztenciával szentmisét a főtemplomban, melyen az összes hivatalok képviselői is jelen voltak. Ezután az állami elemi iskola ünnepe kezdődött, mely szavaltokból és énekszámokból állott. A tanulókhöz *Rhody Alajos* polgármester, mint az állami elemi isk. gondnokság elnöke intézett lelkes beszédet; a nap jelentőségéről pedig *Smilnyanszky J.* tanító tartott sikerült felolvasást. Az áll. gimnázium ünnepeinek sorrendje a következő volt: Himnusz. Előadta az ifjúság énekkara. «Könyörgés.» Szavalt *Jaschik Sándor* I. oszt. tanuló. Alkalmi emlékszed. Tartotta *dr. Vas Antal* igazgató. «Magyar királyinduló.» Előadta az ifj. énekkara. «Honszeretet.» Szavalt *Jármay Pál* II. o. t. «Királydal.» Előadta az ifj. énekkar. «A magyarok három szent szava.» Szavalt *Krompasky Emil* III. o. t. Szózat. Előadta az ifj. énekkar.

* **Csarnok-rovatunk** folytatását — tekintettel hasznát nem tűrő közleményeink nagy halmazára — jövő számunkra kellett hagynunk.

* **Gör.-kath. egyházmegyei hírek.** *Liszonyak Mihály* cz. kanonok, zavadkai lelkész Jesztrebe, *Ilykovicz Szilárd* jesztrebi lelkész Andrejovára lelkészekül, — *Hannuly József* Ressorra segédlelkészszé, *Beszkid Miklós* abaúj-szántói lelkész pedig egyházmegyei fogalmazóvá nevezték ki. — *Pályázat.* A zavadkai parochiális javadalomra pályázatot hirdettek. A folyamodványok benyújtásának határideje május hó 10-ike.

* **Személyi hír.** *Szinyei Merse István* főispán pár napra a fővárosba utazott.

* **A Szieber-jubileum,** melynek programját lapunk már több ízben ismertette, április 9-ikén igen szép és fényes sikerrel ment végbe testvér-városunknak: Kassának ősi falai között. Az ünnepen résztvett az egész tankerület tanári-kara és a város méltó közönsége, rokonszenvenek és nagybecsülésének legszebb jeleivel, halmozván el az ünnepeltet. Vármegyénk is méltóan képviselve volt a lélekemelő ünnepen a két főgimnázium tanári-karának igazgatói és számos tagja, valamint a várm. kir. tanfelügyelő által. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület eperjesi köre is résztvett a tisztelgők között. *Szutorisz Frigyes* elnök beszédére az ünnepelt lelkes szavakkal válaszolt s melegen megköszönte azt a kitüntetést, a melyben őt a Kör az által részesítette, hogy díszelnökévé választotta. Örömmel fejezte ki elismerését a felett, hogy a Kör nem csupán a tanügy terén harcol nagy sikerrel, hanem sokat tesz a tanárok kulturális és erkölcsi életéért is s hogy a vallásfelekezeteket egy lobogó alá csoportosította, a tanügy és a haza javára. Az ebédnél *Schlott Gyula* kir. kath. főgimnázium igazgatónk beszéde keltezt nagy hatást, a ki lelkesült szavak kíséretében a tanárok gyönyörű ajándékát, — egy szép gyémántgyűrűt, — adta át az ünnepeltnek. Az esti közvacsoránál pedig *Matavovszky Béla* kir. tanfelügyelőnek az ünnepeltre és *Huss Armin* koll. főgimn. tanárnak *Péchy* főispánra mondott köszöntői szintén hatásosak voltak. Vármegyénkbeli az ünnepelt több üdvözlő-táviratot is kapott, így többek között táviratot küldtek *dr. Vályi János* püspök, *Szinyei Merse István* főispán, *Mandics Ede* polgármester, az eperjesi ág. hitv. ev. Kollégium, az eperjesi jogakadémia tanári-testülete, stb.

* **Az Eperjesi Széchenyi-kör könyvtára** április hó 16-ikán délután 3 órakor újból megnyílik s az olvasó-közönség rendelkezésére áll.

* **Választás.** Pestvármegye közgyűlése *Sárkány Ernő* gödöllői szolgabíró első osztályú szolgabíróvá választotta meg.

* **Új hadtestparancsnok.** *Fabini Lajos* tábornagyot, kassai hadtestparancsnokot, Grünne gróf prágai hadtestparancsnok utódává nevezték ki. Az új kassai hadtestparancsnok, *Pokorny Herman* altábornagy, a nagyváradi tizenhetedik hadosztály parancsnoka lett.

* **Ügyvédi kamarából.** Az eperjesi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Arje Fülöp* dr. bártfai lakos ügyvédet, Bártfa város székhelylyel, az ügyvédek lajstromába felvette.

* **Hymen.** *Badusfalvi Spillenbergné Barna* szolgabíró eljegyezte *zobori és badonlakai Zombory Ilonkát* Kis-Szebenben. — *Grossmann Ignác* eperjesi ékszerész eljegyezte *Klein József* helybeli kereskedő nővérét, *Klein Lujzát*, Kis-Szebenből.

* **Gyász.** *Szirmai Szirmai Ödön* volt országgyűlési képviselő stb., Zemplénvármegye törvényhatósági biz. tagja, 1848-as honvédtiszt, ág. evang. egyházfelügyelő hűnyit el hosszas szenvedés után Sztankócson, április 18-ikán, életének 81-ik évében.

* **Zimka János jubileumáról,** melyet lapunk jó eleve jelzett és méltatótt, illetékes tollból eredő közleményünkben, lapunk más helyén emlékeztünk meg. Mikor annak őszinte szív által sugallott soraira ezúttal is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét, elmulasztatlan kötelességet teljesítünk, ha az ünnepelt kiváló érdemei iránt érezett legteljesebb elismerésünknek, valamint őt illető igaz szerencsekívánatainknak, lapunk részéről is őszinte kifejezést adunk!

* **Temetés.** *Kyss Géza* nék gyászos elhunytáról, a melylyel részletesen lapunk más helyén foglalkozunk, a fájdalommal suttogó család a következő szomorú-jelentést adta ki: «Könyvi Kyss Róbert h. ügyvéd, mint atyja és neje, valamint Kyss Albert, az arany érdemkereszt birtokosa, vívőmester, családjával, Kyss Antal m. kir. honvédhuszár-százados, Kyss Gizella és ifj. Kyss Róbert cs. és kir. főhadnagy, mint testvérek, nemkülönben számos rokonai mélyen megszorodott szívvel jelentik néhai tekintetes *könyvi Kyss Géza* úrnak, a koronás arany-érdemkereszt birtokosa, Eperjes sz. kir. város nyug. főjegyzőjének, élte 48-ik évében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek felvétele után f. hó 11-ikén reggeli 1 órakor bekövetkezett gyászos kimúltát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 13-ikán d. u. 1/2 órakor fognak a Magyar-utcazi 18-ik számú házból a róm. kath. egyház szertartásai szerint a kálváriai sírkertbe örök nyugalomra tétetni. A engedelmű szentmise-áldozatok f. hó 14-ikén d. e. 10 órakor fognak a helybeli szent-ferencziek templomában a Mindenhatóknak bemutatni. Eperjesen, 1899. évi április hó 11-ikén. Béke lengjen porai felett! » Az elhunytak temetése a jelzett időben a méltó közönség általános részvételével ment végbe. A koporsót számos koszorú borította. A családtagok és a jóbarátok koszorúin kívül ott láttuk a városi közönségnek és tisztviselői karnak, az «Eperjesi Széchenyi-kör»-nek, az «Eperjesi Önkéntes Tűzoltóegylet»-nek és az «Eperjesi Lapok»-nak díszes koszorúit is.

* **Gyász.** Vettük és őszinte sajnálattal, valamint mély részvétellel közöljük a következő, szomorú-jelentéseket, a melyek bírói karunk egyik legkiválóbb tagjának s testvér-városunk társadalmi életében egyik igen szép szerepet betöltő nemeslelkű honfitársunknak gyászos elhunytát adják hírtül: «A bártfai kir. járásbíró-ság fájdalomteljes szívvel tudatja szeretve tisztelt vezetője: nagyságos dr. *Brujmann Vilmos* kir. ítélőtáblai bírói cím- és jelleggel felruházott kir. járásbírónak, élete 47-ik évében hosszas betegség után, 1899. apr. 13-ikán reggeli 6 órakor bekövetkezett gyászos elhunytát. Örök béke lengjen porai felett! » — A család gyászjelentése a következőben hangzik: «Alulírottak mélyen érzett fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb férj, apa, testvér és rokonnak: *Brujmann Vilmos* jogtudor, kir. ítélőtáblai bíró és sárosvármegyei törvényhatósági bizottsági tagnak Bártfán, 1898. április 13-ikán reggeli 6 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei 1899. április 14-ikén reggeli 9 órakor a halottas házban az ág. evang. egyház szertartásai szerint megáldani és annak megtörténte után Ungvárra elszállítatva, ott a vasúti indóháztól f. hó 16-ikán déli 12 órakor a reform. sírkertbe örök nyugalomra tétetni fognak. Béke és szeretet lengjen porai felett! Öv. *Brujmann Vilmosné* szül. *Markus Adél*, neje. *Vilma*, leánya. Dr. *Brujmann Béla*, testvére. *Brujmann Beláné* sz. *Plathy Erzsébet*, sógornője. *Brujmann Erzsébet*, unokahúga.»

* **Az Abaúj-Tornavármegyei Gazdasági Egylet** április 4., 5. és 6-ik napján, a kassai állatvásártéren, igen jól sikerült tenyészbika-kiállítást rendezett. A kiállításba 108 hatalmas állatot küldtek be s ezeknek legnagyobb része eladásra került és pedig 110—350 firtnyi áron. A kiállítás iránt élők voltak az érdeklődés.

* **A bártfai bábú-gyár** ügyében a város tanácsa tárgyalást folytat *Maugsch Nándornéval* és *Werther J.* eperjesi kereskedő-czeggel, melynek eredménye előreláthatólag az lesz, hogy az utóbbi időben a tulajdonos magánviszonyai miatt stagnálnak indult életrelvő vállalat újból fel fog lendülni.

* **Pályázat** erdősítési jutalmakra. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium az orsz. erdei alpból a folyó évre hat erdősítési jutalmat és tizenkét elismerő-jutalmat tűzött ki. A pályázati feltételek a *Földmívelési Értesítő* f. é. 15-ik számában olvashatók.

* «Az eperjesi kir. kath. főgimnázium róm. kath. vallású szegény növendékeit segélyező egyesület» f. é. április hó 23-ikán (vasárnap) délutáni 4 órakor a főgimnázium tanácskozó-terében közgyűlést tart, melyre az egyesületnek összes alapító- és rendes-tagjai tisztelettel meghívattak. Eperjesen, 1899. évi április havában. Színyei Merse István, egyesületi elnök.

* A Soóvári Társaskör, a téli kedélyes szombati esték berekesztése alkalmából, pénztára javára, április 8-ikán saját helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött házas jegelű műkedvelői színelőadást rendezett, melyre hála Zsuffa Antal rendező s a szereplők komoly igyekezetének és buzgó fáradozásának, igazán sikerült. Színrre került Murai Károly «Virágakadás» cz. vígjátéka, a melynek előadásában derekasan oldották meg feladatukat a soóvári műkedvelők. Giller Ede úgy megjelenésével, mint alakításaiban nagyon jó «Péter bácsi»-nak bizonyult, míg neje: Mártha szerepét, a legszebb és legnehezebb szerepet, Köglér Etelka Selmezbányáról, a közönség legnagyobb meglepődésére játszotta. A kedves Nelli unokát Holenkay Etelka adta sok naivsággal, szeretetreméltósággal és természetességgel, míg Ödön az unokaöcs és Laci ügyvéd, az udvarló szerelmes, szerepét Richter Károly, illetve Tokár Emil mutatta be sok ügyességgel és kedélyességgel. Kedves és természetes megjelenés volt Kati szobaleány szerepében Wüsching Berta; tehetséges játékában már más alkalommal is gyönyörködhetünk. A közönség zajos tapsokkal és igaz elismeréssel jutalmazta a fáradságtalan rendezőt s a buzgó műkedvelőket. Föltűnt azonban, hogy, egyet kivéve, a szereplők a nős emberek sorából kerültek ki, holott e darabban Soóvár arany fiatalságából többen is találhattak volna nekik megfelelő szerepet. Különbözn megnyugvással halljuk, hogy ujabban egy népszínműnek előadására készülnek. A tiszta jövedelem meghaladta a 40 frtot. Az előadás után Alexi kedvelt zenéje mellett táncra perdült a közönség nagyja és apraja, — mert hát a soóvári intelligencia kedélyessége ezt így kívánja. A szünóra alatt a társaskör szeretve tisztelt elnöke, Almássy Andor erdőtanácsos, lelkes szóval köszöntötte föl a hivatása magaslatán álló soóvári intelligenciát és a műkedvelőket. A műkedvelői előadásban többen Eperjesről is ott voltak.

* Az Eperjesi Joghallgatók Testületének Irodalmi Osztálya f. hó 23-ikán d. u. 2 órakor a Kollégium II. számú jogi tantermében ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó-beszéd. Tartja Istók Zoltán, az Irodalmi Osztály elnöke. 2. Szavaltat. Előadja Bartmann Simon I. é. joghallgató. 3. «A szocializmus és kommunizmus». Értekezés. Irta és felolvassa Istók Zoltán III. é. joghallgató.

* Korunk legnagyobb csapása az ideg- és szívbaj, a gyomorbetegségek, vérszegénység, sápkór stb. serege, a melyekhez legtöbbször már a gyermekkorban tetteket le az alap izgató italok nyújtása által, mint sör, bor, de különösen bakbáé, mely idegeink- és szív-működésünkre oly hátrányosnak bizonyult. Egy háziasszonynak, de főképp egy anyának sem volna szabad, a későbbi bajok ezen már elvitathatlan okozóinak felismerése után, a ház fiatalságának bakbáéét nyújtani. Hiszen szerencsére most már a bakbáééről a Kathreiner Kneipp malatakávéjára való átszokás, a mely a bakbáéé illatával és ízével bir, minden család javára kényelmesen keresztülvihető. Eleinte egyharmad Kathreiner-malatakávéet használjunk pótlékkul kétharmad bakbáééhoz, később felét-felét, öröklük mindakettőt össze és készítsük el a kávéat a megszokott módon nagyon gondosan. A kiválóan jó, kellemes enyhe íz meglepő lesz, azonban kötelesség, sürgős lelkiismereti kötelesség, hogy a gyermekeket egyáltalában ne szoktassuk többé a bakbáéára. Készítsünk részükre jó erős Kathreiner-féle malatakávéet és tegyük hozzá, mint szoktuk, tejet és cukrot. Örömmel fogjuk majd látni, mily pompásan ízlik ezen kávé-ital a kicsinyeknek, mennyire felvirágoznak és fejlődnek mellette. De sőt betegek és gyengék, a pusztá Kathreiner-kávééhoz és annak kiválóan jótékony hatásához szokva, azt mindig nagyobb előszeretettel iszzák. Ezeknél és a gyermekeknel ezt az ezerszeres tapasztalás bizonyítja. Fontos azonban, hogy mindig csak a «valódi Kathreiner» az ismert eredeti csomagban használjuk.

* Elgázolás. Április hó 9-ikén az Eperjesről reggel 6 óra 24 perczkor Kassára induló vonat, a távjelző előtt, egy ismeretlen nőt elgázolt, ki is a helyszínen nyomban szörnyet halt. A rendőrség a nyomozást megejtve, kiderítette, hogy a szerencsétlen nő neve Sefcsik Anna péchújfalusi születésű 28 éves cseléd, ki állítólag öngyilkossági szándékából vetette magát a vonat elé, mivel attól félt, hogy följelentik, nővérénél Litinyén elkövetett lopása miatt.

* Razzia. Április hó 12-ikén délben az eperjesi rendőrség a Szekeső partjain razziaát tartott s ez alkalommal a városból kitiltott 3 férfit és 6 nőt tartóztatott le.

* Lopás. Április hó 9-ikén, Ramazetter Károly kárára, egy ismeretlen tettes zártörés után 30 frtot és 10 pár galambot lopott el. A rendőrség nyomozza.

* Súlyos testi sértés. Április hó 8-ikán Ábrányon keményen összetűzött Pusztai János Vardzik György ottani legényrel s verekedés közben Pusztai János a kezén levő fejszét felkapva, teljes erővel fejszűjtötte ellenfelét. A vértől borított sebesült gyógyulása előreláthatólag huzamosabb időt vesz igénybe. Tetteit a kir. járásbírósnak nyomban feljelentették. Pusztai János is huzamosabb ideig fogja nélkülözni az arany-szabadságot.

* Furfangos tűzkárbiztosító. Ondavkán április 3-ikán Fedorkó István szalmával fedett rozszant favisokjából kihordta bútorait s ruhaneműit s ezután a jelentékeny összegre biztosított kunyhó ereszlábjába égő

csóvát dugott. Csakhamar vígan égett a kunyhó, ropogott a nád s Fedorkó István már-már tenyerében látta a biztosító-társaság által kifizetendő szép összeget. Számításait kissé megzavarta a gyorsan keletkező szélvész, mely hamarosan meggyújtotta a melléképületeket, a szomszédos lakóházat s nagyobb mennyiségű takarmány és baromfi is odaveszett. Az érzékenyen károsult szomszédok a dolognak ilyen fejlődése folytán a gyújtogatót tűzvesz-okozásért a csendőrségnek feljelentette.

* Lopás. Kintis Károly nyug. pénzügyi főbiztos kárára apr. 13-ikán éjjel ismeretlen tettes egy rézűst ellopott. A rendőrség keresi a nyomozást megindította.

* Lopás. Vanyó Zsuzsanna rovott előéletű cselédet a rendőrség letartóztatta, mert több ruhaneműt lopott Mathea Zsófi cseléd kárára.

* A kassai székesegyházi orgonista állásra jelöltek között a választás megtörtént. Jóllehet a szakértők Hemerka Ulrik bártfai főtemplomi karnagy mellett nyilatkoztak, mégis Ritter Jenő veszprémi orgonistát választották meg. A «F—g» erre vonatkozólag a következőket írta: «Kétségtelen, hogy Hemerka nagyobb készültséggel, fejlettebb technikával rendelkezik; tudva van, hogy ő úgy zenei, mint általános műveltségével is a legmúltóbb lett volna ez állásra. Hatalmas szervező képességgel van felruházva, a melylyel hivatva lett volna újból teremteni és megszervezni a karnak. Hiába, az emberek másként ítélkeztek! Hogy mit veszítettek benne, az majd megvállik. Nem akarjuk kétségbe vonni Ritter úr tudását, de úgy értesültünk, hogy Hemerka mégis felülmúlja őt. Biztosra vesszük, hogy a közgyűlés nem fogja jóváhagyni a tanács határozatát és a pályázat kérdését még szóvá teszik a közgyűlésen.»

* «Szepességi Hírlap» címen Lőcsén új lap indult meg, melynek felelős szerkesztője: Teller Gyula. A lap a vármegye társadalmi, közigazgatási, népoktatási és közgazdasági érdekeinek képviselője kíván lenni. Megjelen minden csütörtökön.

* A «Kassai Sport-Egylet» kerékpáros-alesztálya minapi értekezletén megválasztotta tisztikarát, és pedig elnök lett: Brooser Mór, alelnökök dr. Gaiger Ignác és Krantz Béla, titkár Haslinger József, menetkapitányok: Nagy Károly, Hajts Kornél és Dubez Imre.

* A podolin-orlói vasútnak, melynek építéséhez való hozzájárulást annak idején Sárosvármegye törvényhatósága is kimondotta, a létesítése érdekében Kéler Pál késmárki ügyvéd és dr. Csáky Károly podolini orvos már régen buzgókodnak s úgy-látszik, fáradozásaikat siker fogja koronázni, mert eddig a szükséges hozzájárulási összegek tekintélyes része biztosítva van.

* Új kórház Lőcsén. A löcsei evangélikus egyházközség, új kórházat nagy jótévedőjéről, Hermann Gusztávról nevezi el. Az új kórházat negyven betegnek építik, valláskülönbőség nélkül.

* Erzsébet-fák ültetése. Az ezredévi fáültető bizottság felhívást bocsátott ki a tanítókhöz, lelkészekhez és gazdákhöz, hogy a tavaszi idő beálltával folytassák az Erzsébet királyné emlékére szánt fák ültetését. A kik ily fákat akarnak ültetni, forduljanak gyümölcsfagyóvakért és csemetékért Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterhez, a ki az eszmét magáévá tette. A miniszter a múlt évben 249,144 drb. oltott gyümölcsfát, 1,315,830 gyümölcs csemetét, 363,366 drb. gazdasági cserjét, 478,000 drb. nemes fajú fűzdugványt és 102,357 drb. nemes ojtóvesszőt osztott ki ingyen, országszerte községek, tűzoltóegyletek, szövözetek, lelkészek, tanítók és gazdák között, a kiknek kérvénye indokolva és hatóságilag igazolva volt. Bővebb felvilágosítást Flóris Áron elnök (IX., Knézits-utcai polgári iskola Budapest) szívesen ad.

* Kiss Pál szintársulata Szepesváralján időzik. Új tagjai között ott olvassuk Berceik Margit, Timár Béla, Asztalos Sándor és Mihályi Pál nevét

* Itt vannak a fecskék. A tavasznak e kedves, beszédes, drága kis hirnökei megjöttek már vidékünkre is. Csacsogó dalukban, könnyed fecsegésükben édes dolgokat fognak nekünk elmondani a déli-vidékek örökzöld és örökké virágzó tájairól, az ég felé emelkedő virágillatról, a ragyogó szárnyú pillangók könnyed repkedéseiről, az élető nap sugárainak tündöklő ragyogásáról és az ég azurjáról, melynek mérhetlen messzeségeit könnyed szárnyaik villámgyorsasággal szeldesték. Oly jól esik mindig e kedves hirnökök megérkezésének látása, hisz az elhagyott régi fészkek benépesedésére s az ég felé szálló édes dalukra: szép valóvá válik mindaz, a miről dalolnak, — szép valóvá válik a természet teljesen új életre ébredése, — szép valóvá válik a tündéri tavasz.

* «Hasznos Tanácsadó.» Kinek ne volna arra szüksége? Hát még, a mikor évenként csak 2 frtért szert tehet rá? A «Hasznos Tanácsadó» című képes családi lap húsvét vasárnapján jelent meg Gerő Attila, ösmert költő és műfordító szerkesztésében és a «Hasznos Tanácsadó» betéti társasága kiadásában. A lap mindenkinek, a ki egész évre előfizet, ajándékkul adja Benedek Elek: «Magyar népköltés gyöngyei» című gyönyörű és díszkötésű művét, melynek bolti ára három forint, azaz egy forinttal több, mint az előfizetési összeg. Ezenkívül száz, meg száz olyan tanácsot közöl, a mezőgazdaság és háztartás köréből, mely maga egy vagyonnal felér. A ki e lapból mutatóványt

kér és arra elő is fizet, hű marad mindig hozzá. A lap szerkesztősége Erzsébet-körút 41. sz. a. van és bárkinek szívesen ad levélbeli tanácsot is, kiadóhivatala meg Ferenciek-tere 6. sz. a. van, hová az előfizetési pénzek küldendők.

* «Pillanat» című verskötetre bocsátott ki előfizetési felhívást Vidor Mór, a kinek két év előtt megjelent «Hangok» című verskötetét szívesen fogadta a közönség. A versgyűjtemény június havában jelenik meg díszes kiállításban. Előfizetési ára 1 frt, a mely Vidor Mór címére küldendő Ungvárra.

* Nagy meglepetést szerzett s méltó feltűnést keltett a «Rejtjelmes Világ» húsvéti száma. Az a kiváló gond, a mely a «Rejtjelmes Világ» minden egyes számának szerkesztésében nyilvánul, az a dús, változatos, eleven toáll frt, magas színvonalon álló beltartalom, s az ízléses fényes és pazar kiállítás magyarázhatja meg egyedül azt a páratlan érdeklődést, mely a «Rejtjelmes Világ» iránt lépten-nyomon nyilvánul. A lap nagy terjedelme s rendes heti megjelenése dacára az előfizetési árak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., finom papírosra nyomva pedig: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeget a lap kiadóhivatalához, Budapest, VIII., Üllői-út 12., kell küldeni. Kívánatra a kiadóhivatal bárkinek ingyen küld mutatóványt, a ki eziránt egy levelezőlapot keresi meg.

* Fontos közlemény. Nehezen emészthető ételek csak mértékletes élvezete is gyakran különféle gyomor-bajokat von maga után, melyek — ha figyelembe nem vétetnek — könnyen nehéz betegségekbe fajlanak el. Ily bajok elhárítására a dr. Rosa gyomor-balzsamának kitűnő hatása bizonyult; tanácsos, hogy ezen készítmény egy háztartásban se hiányozzék. Valódi kapható az itteni gyógyszerárakban és Fragner B. főraktárában, Prága, 203—III. — Lásd a hirdetményt.

* A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipő-fájdalom, fejfájásnál, köszvényél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásúknak bizonyultak, sőt járvány-kórnaál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint «Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy «Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a «Horgony» védjegyre kérünk figyelni.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban, Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélhellyeg ragasztandó.

* Vonatok indulási ideje Eperjes állomásról:

A bos felé:	Személyvonat	reggel	6 24
	Személyvonat	délelőtt	10 38
	Gyorsvonat	déltűn	2 45
	Személyvonat	déltűn	3 45
	Személyvonat	este	8 53
Orló felé:	Személyvonat	reggel	8 19
	Személyvonat (csak Héthársig)	déltűn	2 20
	Személyvonat	déltűn	5 —
Bártfa felé:	Vegyes-vonat	reggel	8 20
	Vegyes-vonat	déltűn	5 10
	Vegyes-vonat (jul. 1. — aug. 15-ig) d. u.		2 33

Főszerkesztő: Dr. Horváth Ödön. Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.

Köszönet-nyilvánítás.

Mínt hogy a résztvevők nagy számánál fogva minden egyes gyászolóknak külön-külön ki nem fejezhetem köszönetemet, ezen az úton mondok mély köszönetet azon nagy számú közönségnek, szerkesztőségeknek, egyleteknek, testületeknek és hatóságoknak, melyek fiamnak, **Kyss Géza-nak** temetése alkalmával a végtisztességet megadták.

Eperjesen, 1899. évi április hó 14-ikén

Kyss Róbert.

Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben** vagy **húg, savas vese-homok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerházakban.

A Salvator-forrás ízgátottsága Eperjesen.

88—1899. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1898. évi 7500. v. sz. végzése folytán Maléter Árpád ügyvéd által képviselt Eperjesi Bank-egylet felperes részére, **Szent-Iványi József és társai** alperesek ellen 500 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1920 frtba becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1899. évi V., II. 7/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Kis-Sároson, végr. szenv. lakásán leendő megtartása határidejűl **1899. évi május hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szarvasmarhák, lovak stb. a legtöbbet igényelők képzésénél, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Eperjesen, 1899. április 9.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

Eladó kert.

Eperjesen, Alsó-körút 6. és 7. sz. alatti

kert,

mely mintegy 5 1/2 katasztrális hold kiterjedésű, 4 szobás lakóházzal és gazdasági épülettel bir, egészben vagy részben **eladó.**

Tulajdonos ugyanott lakik.

Eladó.

Eperjesen, a **Kassai-út 41. sz. alatt**, a pályaudvar tőszomszédságában fekvő, 5 szobából s a szükséges mellékhelyiségekben álló úri lakóház, a hozzá tartozó mintegy 6000 □-öl kerttel, két munkás-lakóházzal s gazdasági épületekkel együtt, örök áron **eladó vagy bérbeadó.**

Kiválóan alkalmas gazdálkodók avagy ipartelep részére.

Bővebb felvilágosítást ad: dr. Oszwald Tivadar ügyvéd Eperjesen és dr. Pap József ügyvéd Budapesten (IV., Zsibárús-utca 7., II.).

BERGER-féle GYÓGY-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fenyves sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elöli kütegek, ugyintén orr-rezesség, olvar, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A **Berger-féle kátrányszappan** tartalmazza a **trikátrány**nak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan **Berger-féle kátrányszappan** megnevezése s az ismert vedjegyre való pontos megjelöléses keretű **idült borbetegségek**kel sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a **Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.**

A gyengébb kátrányszappan az arebor tisztátalanságait eltávolítására, a gyermeknek valamennyi fejbetegségei ellen felül-mulhatlan borbetét, **moszó és fürdőszappan** mindennapi használatul szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

35 % glicerín tartalommal és hűmó illattal. Ára minden fajnak használati utasítással együtt 35 kr., dobozokban 3 drb 1 frt, 6 drb 1 frt 90 kr.

A többi **Berger-féle szappanokból** különösen kiemelendők **Benzoé-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbolszappan** a bőr simítására himlőbajok ellen és mint fertőtlenítő szappan **Berger-féle fenyő fürdőszappan** és **fenyő pipere-szappan**, **Berger-féle gyermek-szappan** a szenge kor részére (25 kr.) **lethylol-szappan** rheuma és arcvörösség ellen, **szeplő szappan** gen háthatos, **Tannin szappan** láborzadás és hajhullás ellen, **Fog-szappan** koszoson 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányszagok ellen. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappanokat** illetőleg utalunk a röpíratokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kerülni, miután szüntelen hatástalan utalások vannak. Csak és források: **G. Heil & Comp. Troppan.** Éremjelűl kiütve a nem etől 21023287-kiallással 1884. évi 488.

■ Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógy-szertáraiban. ■

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, számkazalozók, továbbá járgány-eséplőgépek, jóher-eséplők, tisztító-pótlak, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szennagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeckavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiváratra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetések
az
EPERJESI LAPOK
számára
jutányos áron
vétetnek fel
KÖSCH ÁRPÁD
könyvnyomtató-intézetében.

Premier
kerékpárok
24 év óta
első
minőség!

Képviselek:
Schweitzer Testvérek
Miskolcz
Eperjes és Eger.

Áz általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kiténtetett sósborszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitünő háziszser, különösen a bedörzsölés kenő-gyógyógyógmódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító-szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyintén fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 2 korona. * Egy kis üveg ára 1 korona.

BRÁZAY KÁLMÁN
Budapestben, IV. ker., Múzeum-körút 23. sz. alatt.

Kapható Eperjesen: Bein Simon, Holénia Béla, Oszwald Dániel, Mikolík István, Gallotsik J. V., Bohrandt V., Dahlström Károly urak fűszerkereskedéseiben és Korn Vilmos úr gyógyszerházában.

Egy gyógyszer sem múlja felül
Kaiser
MELLCZUKORKÁIT
maláta-kivonat cukorral, szilárd alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány biztos sikert bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok és elnyálkásodásnál.

Egy csomag ára 10 és 20 kr.

Biztos sikert
hoznak az általánosan bevált
Kaiser-féle
Pfeffermünz-Caramellák
étvágytalanság, gyomorfájás s elrontott gyomornál.

Egy csomag ára 20 krajczár.

Kapható
Wieland és Schroepfer
cukrászdájában Eperjesen.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában).
Kitüntetve arany-érmekkel.

Először cs. és kir. osztrák-magyar, kizárólag szab. Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasúti, ipari-, bánya- és gyári-társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítanak és a mi a festék szűrítettségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

• • • Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. • • •

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalogkiránduláson használta a cipőket és észre vette, hogy lábat nem fárasztják úgy el, mint más közönséges cipőkkel. Különböző pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéleléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szalonzcipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!

Az asbest-betéttű cipők kitérőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájdalom, úgy, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszönöm. Tisztelettel híve
Wekerle Sandor.

Dánoson, 1897. szeptember 17-én.

Nincs többé lábfájás!

Őrjúk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéleléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélelés kitérőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizontlatóknak megjelölő engedmény!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCZA 18.

Posztószétküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 méter hosszú, elegendő 1 úri-öltönynek.	Ára csak	frt 2 80 jó	frt 3 10 jó	frt 4 80 jó	frt 6 — jó	frt 7 75 finom	frt 9 — finom	frt 10 50 legfinomabb	frt 12 40 angol	frt 13 95 Kammgarn
---	----------	-------------	-------------	-------------	------------	----------------	---------------	-----------------------	-----------------	--------------------

valódi gyapjúból.

Posztógyári raktár: **KIESEL-AMHOF, Brünnden.**
Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Privátvevők, figyelem! Csak direct-vételnél vásárolható jutányos áron. Felvilágosításul és biznyságul a következők:

Krausz Adolf posztókereskedő Budapesten, a szabónak rendelvények fejében mintakönyvből következőket ajándékozik:

10 frt vételnél 50 krtól egy nadrágot,
20 " " " 1 frtől egy öltönyt,
30 " " " egy finom öltönyt teljesen ingyen.

Ezenkívül a szabó 3 forint engedményt kap méterenként és 20 százalékat.

Ezen ajándékokat csakis a magánvevő fizeti meg, ki a szabónál Krausz Adolf mintakönyvből vásárol.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüté-iroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedélzet-iroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüté:	II. Cajüté:
Április 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*	Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230—320 Mk.	Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüté fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elegáncsiája szerint.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentét az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésésként alkalmaztatik küszvényről, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerertárban Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter eregygészés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A legjobb fémtisztító-szer a jelenkorban a Globus tisztító-kivonat

Valódi csak ezzel a védjeggyel: **Globus vörös keresztcsíkon. Mindenütt kapható.**

Fritz Schulz jun., Leipzig
a tisztító-kivonat feltalálója.

Máriaczei gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor-bajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakilváltság, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhozáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brady Károly** gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A **Máriaczei gyomor-cseppek** valódián kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerertáraknál. — **Honmonna:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szinna:** Csizsár Árpád gyógyszerertárnél.

Keil-lakk (Glaser)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 forint 35 krajczár. Egy kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz képkeretek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 krajczár.

Fehér „Glaser“-fénymáz legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható: **Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.**

Bámulatos szépség et lehet elérni a dr. Spilzer-féle **MÁRIA-kenőccsel**, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használat pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvja az arcz bársnyos külsejét a késő öregségig.

Kapható: **GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszerertárban, Eszék, felsőváros**

eredeti csomagokban. Raktár **Török József** gyógyszerertárnél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házi-kenőcs

Fragner B. gyógyszerertől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges s tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres, bevált **házi-szer**. Egy üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. — Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 30 krajczárjával. — Postán 6 krajczárral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje a **prágai Fragner B. gyógyszerertárból** és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa-balzsam** csomagolásán minden részén az út látható kerek védjegy legyen; a **Prágai házi-kenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

— A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap! —

Elismerő-levelek rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerertárban, **Egger A.** gyógyszerertárban, **Thalmayer és Seitz**, **Kochmeister** utódai.

Főraktár a készítőnél: **B. FRAGNER**, Apotheke „Zum schwarzen Adler” in Prag, Eek der Spornergasse Nr. 203

Postaküldés azonnal.

Előfizetési a
negyedére
Hirdetési díj: Hár-
tészert jutányosabb. Bély

„Eg

Ezzel az e
napisajtónk e
az óhaját, ho
dalomban a b
és diadalát je

Mielőtt a ta
s főként a vi
ről érintő ké
létén politika
czimul választ
zása céljából
fejtegetéseine
politikai életbe
forradás»-nak
vonás teljes ké
képen kell, h
dalmi téren is
elmúlása, mer
forrása éppen
litikai megha
ez utóbbi, meg
pedig meg ké
gondolat nélk

Kétségtelet
ellentétek s r
gyűlölködések
köz- és társad

E szempont
s még közele
nek — valószí
vezethető —
ségesnek muta
a megváltozo
«egybeforrada
minél lelkesel
«egybeforrada
minél teljeseb

AZ „EPE

V o

Fer oh ha
Mikor a f
Mikor a f
Ha új a
Fer oh ha
És alszani
Nyugodni
Tavaszi

De mikor
Ha gyá
És kerget
Szívem
Fer oh ha
És alszani
Nyugodni
Tavaszi

A
(Az Eperjesi Széc

Mentül elől
jobban távolod
tól, annál sűrű
létünk rózsás
kivánság: viszo
cipőnket kop
Ifjú éveink
állhatatlanul meg
egy véletlen hu
ennek bódító z
feszítő érelvit,